



Republika e Kosovës
Republika Kosovo • Republic of Kosovo

Institucioni i Avokatit të Popullit
Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

Nr./Br./No. 1060/2016

Nr.i fq/Br.str./Nr.pg.
10/10/16

Data/Datum/Date:
10/10/16

PRISHTINE-PRIŠTINA-PRISTINA



Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

RAPORT ME REKOMANDIME

A. Nr. 160/2015

Bajram Kadrija

kundër

Komunës së Gjakovës

Për: Znj. Mimoza Kusari-Lila, kryetare
Komuna e Gjakovës

Kopje: Z. Arban Abrashi, ministër
Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale

Znj. Violeta Xërxha-Thaçi, Drejtore
Qendra Kryesore e Mjekësisë Familjare në Gjakovë

Z. Vaton Durguti, Kryetar
Gjykata Themelore në Gjakovë

Lënda : Shkelja e të drejtave që dalin nga marrëdhënia e punës

Baza ligjore: Kushtetuta e Republikës së Kosovës, neni 135, paragrafi 3, Ligji për Avokatin e Popullit nr. 05/L-019, neni 16 paragrafi 8 dhe neni 27

Prishtinë, më 10 tetor 2016

VEPRIMET E INSTITUCIONIT TË AVOKATIT TË POPULLIT

1. Më 20 mars 2015 z. Bajram Kadrija ka paraqitur ankesë në Institucionin e Avokatit të Popullit (IAP) kundër Kryetares së Komunës së Gjakovës dhe Qendrës Kryesore të Mjekësisë Familjare (QKMF) në Gjakovë, që ka të bëjë me mosekzekutimin e vendimeve të plotfuqishme të Këshillit të Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës (KPMSHCK), si dhe të vendimeve të plotfuqishme të Trupës Ekzekutive të Inspektorëve të Punës (TEIP), lidhur me kthimin e tij në pozitën e mëparshme të punës: "*Kryeshef i Departamentit të Mjekësisë Familjare në QKMF në Gjakovë*".
2. Më 30 mars 2015, ankesa është regjistruar në IAP (nr. i ankesës 160/2015).
3. Më 2 prill 2015, përfaqësuesi i AP-së bisedoi me shefin e Zyrës së Personelit në Komunën e Gjakovës, lidhur me çështjen e ankuesit. Ai e njoftoi se Komuna e Gjakovës ka pranuar Vendimin e KPMSHCK (*Vendimi nr. A. 02/301/2014*), por të cilin e ka përcjellë te QKMF për shkak të inkompetencës, duke sqaruar se më pas ka pasuar edhe njoftimi i KPMSHCK (*njoftimi nr. 653/2015*), drejtuar Zyrës së Kryeministrit me kërkesë për ndërmarrjen e masave disiplinore ndaj personave përgjegjës për shkak të moszbatimit të vendimit të KPMSHCK. Sipas tij përbushja e obligimeve të vendimit bie në kompetencën e komisionit të QKMF-së, prandaj ai i ka dërguar shkresat te QKMF, që të procedojë më tutje me këtë çështje.
4. Më 15 prill 2015, përfaqësuesi i AP-së bisedoi me drejtoreshën e QKMF-së lidhur me çështjen e ankuesit. Ajo ishte e kufizuar në përgjigjet e saj lidhur me veprimet e ndërmarra nga QKMF në çështjen e ankuesit, prandaj kishte kërkuar t'i jepen disa ditë kohë që të mund të sqarohet me administratën e QKMF-së, me premtimin se AP do të njoftohet për zhvillimet e ngjarjes.
5. Më 5 maj 2015, përfaqësuesi i AP-së u takua me drejtoreshën e QKMF, e cila e informoi se sipas drejtorit komunal të Drejtorisë për Shëndetësi dhe Mirëqenie Sociale (DSHMS), lënda e ankuesit kishte kaluar në procedurë gjyqësore, prandaj duhet pritur vendimin e gjykatës. Ajo nuk i dha kurrfarë dokumentacioni përfaqësuesit të AP-së lidhur me këtë çështje, dhe se e tërë ngjarja sipas saj bazohej në thëni e drejtorit të DSHMS.
6. Më 12 qershor 2015, përfaqësuesi i AP-së bisedoi me kryeinspektorin e Punës pranë Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (MPMS), lidhur me çështjen e ankuesit. Ai e njoftoi se Inspektorët e Punës të TEIP, kanë nxjerrë dy vendime në favor të ankuesit në të dy instancat, dhe sipas tyre QKMF nuk ka iniciuar konflikt administrativ kundër vendimit të TEIP. Sipas tij, pavarësisht kësaj ankuesi mund të realizojë të drejtën e tij përmes procedurës përbashkët me gjykatë mbi bazën juridike të përbashkët të vendimeve administrative.
7. Më 22 qershor 2015, përfaqësuesi i AP-së bisedoi me drejtorin e DSHMS, r më qëllim të informimit me procedurat që janë duke u zhvilluar në çështjen e ankuesit. Ai hezitoi të japë informacione lidhur me këtë çështje dhe theksoi që për të marrë informacionet e këruara, duhet t'i drejtohem me kërkesë me shkrim.
8. Më 23 qershor 2015, përfaqësuesi i AP-së zhvilloi takim të përbashkët me kryetaren e Komunës së Gjakovës dhe me drejtorin e DSHMS, me të cilët bisedoi lidhur me çështjen e ankuesit. Ata shprehën keqardhje se AP është duke u marrë me çështjen e ankuesit, pasi sipas tyre ankuesi: "*Është personazh skajshmërisht i politizuar dhe vjen nga komuna e Deçanit*". Ata shprehën qëndrimin se ankuesi ka arritur t'i bindë

institucionet relevante që të vendosin në favor të tij, duke e apostrofuar edhe AP-në. Sipas tyre askush nuk po pyet se si ka ardhur ankuesi në këtë pozitë, pa u respektuar asnjë kriter ligjor, por pas shkarkimit të tij, të gjitha institucionet po kërkojnë zbatimin e vendimeve të cilat sipas tyre janë të ndikuara politikisht. Në fund të takimit ata shprehën qëndrimin që kjo çështje do të analizohet edhe një herë nga ana e autoriteteve përgjegjëse komunale dhe varësisht nga epilogu do të njoftohemi me zhvillimet e tjera.

9. Më 10 korrik 2015, përfaqësuesi i AP-së i dërgoi email kryetares së komunës së Gjakovës nga e cila kërkoi informacione lidhur me zhvillimet e ndërmarrja nga ana e tyre në çështjen e ankuesit.
10. Më 14 korrik 2015, AP ka pranuar email nga drejtori i DSHMS në Gjakovë i cili njoftoi se lidhur me çështjen e ankuesit QKMF ka iniciuar konflikt administrativ, në Gjykatën Themelore në Prishtinë (GJTHP), Departamenti për Çështje Administrative, por pa prezantuar kopje të padisë apo numër të lëndës në gjykatë.
11. Më 3 shtator 2015, përfaqësuesi i AP-së u takua sërisht me drejtoreshën e QKMF-së, nga e cila pranoi kopje fizike të padisë kundër vendimit të TEIP dhe KPMSHCK, të dërguara në GJTHP në Prishtinë, në Departamentin për Çështje Administrative (*dërgesa postare nr. 1482097, datë 17 dhjetor 2014*), si dhe kopje të padisë së QKMF-së, drejtuar gjykatës së lartshënuar, kundër vendimit të KPMSHCK (*dërgesa postare nr. 1477859, datë 10 tetor 2014*).

I. RRETHANAT E RASTIT

Faktet, të cilat deri tani kanë mund të vërtetohen, bazohen në pretendimet e ankuesit, si dhe në bazë të informatave të tjera që Avokati i Popullit i pati në dispozicion, mund të paraqiten si më poshtë:

12. Z. Bajram Kadrija, me kualifikim mjek i përgjithshëm, ka themeluar marrëdhënie pune me ish-Shtëpinë e Shëndetit në Gjakovë (tash QKMF) në vitin 1983, kurse prej vitit 1993 (pas përfundimit të studimeve specialistike), është sistemuar në pozitën *mjek specialist pediatër* në QKMF në Gjakovë.
13. Më 12 prill 2013, QKMF kishte shpallur konkurs të brendshëm për plotësimin e vendit të lirë të punës: "*Kryeshef i Departamentit të Mjekësisë Familjare*", sipas konkursit nr. 233/2013, datë 12 prill 2013, meqë asnjëri nga kandidatët e paraqitur nuk i kishte plotësuar kushtet e kërkuar, QKMF e kishte vazhduar konkursin edhe për pesë (5) ditë, sipas njoftimit të publikuar me nr. 233/2, të datës 22 prill 2013.
14. Më 30 prill 2013, pas përfundimit të procedurave rekrutuese QKMF kishte marrë vendim për emërimin e z. Bajram Kadrija në pozitën e *Kryeshefit të Departamentit të Mjekësisë Familjare*, me mandat tre (3) vjeçar (vendimi nr. 263/2013, të datës 30 prill 2013).
15. Me 11 maj 2013, Asociacioni i Mjekëve Familjarë (AMF), dega në Gjakovë paraqiti reagim me shkrim para institucioneve komunale (kryetarit të komunës, drejtorit të DSHMS, përfaqësuesve të partive politike në Asamblenë Komunale) Inspektoratit Shëndetësor, Inspektoratit të Punës, kryetarit të Sindikatës së Shëndetësisë së Kosovës, mediave etj., duke kërkuar nga ata që të anulohet konkursi nr. 233, i datës 12 prill 2013, të shpallet një konkurs tjetër në të cilin do të shpalleshin të gjitha

pozitat të cilave iu ka skaduar kontrata, si dhe konkursi i shpallur të respektojë kriteret dhe procedurat ligjore.

16. Më 21 maj 2014, drejtori i DSHMS, rekomandon drejtoreshën e QKMF që brenda afatit prej dhjetë ditësh të kryejë përzgjedjen e kryeshefit të Departamentit të Mjekësisë Familjare (*Rekomandimi nr. 05-zyrtarisht, datë 21 maj 2014*).
17. Më 30 maj 2015, QKMF mori aktvendim (*nr. 332, datë 30 maj 2014*) me të cilin z. Bajram Kadrija shkarkohet nga pozita e Kryeshefit të Departamentit të Mjekësisë Familjare pranë QKMF në Gjakovë.
18. Më 2 qershor 2014, QKMF shpall konkurs për plotësimin e pozitës së lirë të punës: “*Kryeshef i Departamentit të Mjekësisë Familjare në QKMF*” (*njoftimi nr. 334/2014, datë 2 qershor 2014*).
19. Më datë 10 qershor 2014 QKMF e anulon konkursin e shpallur sipas paragrafit të lartshënuar (*vendimi nr. 374/2014, datë 10 qershor 2014*).
20. Më 10 qershor 2014, z. Bajram Kadrija ushtron ankesë kundër aktvendimit nr. 332 të datës 30 maj 2014, të QKMF-së dhe kërkon anulimin e konkursit dhe rikthimin e tij në vendin e punës.
21. Më datë 12 qershor 2014, QKMF e rishpall konkursin me disa ndryshime në paragrafin që kishte të bënte me kushtet e kërkua e përkandidatët (*njoftimi nr. 380/2014, datë 12 qershor 2014*).
22. Më 13 qershor 2014, QKMF, i përgjigjet me shkrim ankesës së z. Bajram Kadrija, të cilin e rekomandon që për shkeljet e pretenduara nga marrëdhënia e punës t'i drejtohet me ankesë Inspektoratit të Punës (*njoftimi nr. 332/3, datë 13 qershor 2014*).
23. Më 7 korrik 2014, z. Bajram Kadrija ushtron padi pranë Gjykatës Themelore (GJTH) në Gjakovë kundër të paditurës QKMF, lidhur me kërkesën për prishjen e aktvendimit të QKMF nr. 332, të datës 30 maj 2014.
24. Më 22 gusht 2014, Inspektori i Punës i Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (MPMS) merr vendim që ankesa e z. Bajram Kadrija (*nr. 436/2014, datë 1 korrik 2014*) është e bazuar dhe QKMF ka bërë shkelje të Ligjit të Punës, nr. 03/L-212, neni 70, paragrafi 1, pika 4.1, 1.4.2, 1.6.2, si dhe paragrafin 2, 3 dhe 4, si dhe neni 71.2.
25. Më 29 gusht 2014, KPMSHCK merr vendim (*nr. A 02/301/2014, datë 29 gusht 2014*) në të cilin thuhet: “*Detyrohet komisioni për zgjidhjen e kontesteve dhe ankesave të bëjë shqyrtimin e ankesës nr. 332 të datës 10 qershor 2014*” dhe “*Obligohen Kryetarja e Komunës dhe Menaxheri i Personelit të Komunës për zbatimin e këtij vendimi brenda 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit*”
26. Më 30 tetor 2014, Trupi Ekzekutiv i Inspektoratit të Punës, duke vepruar si organ i shkallës së dytë vendosi që të refuzojë ankesën e QKMF-së dhe vërtetoi vendimin e Inspektorëve të Punës me nr. 543/2014, të datës 22 gusht 2014.
27. Më 3 mars 2015, KPMSHCK e njofton me shkresë (*nr. 653/2015*) Kryeministrin e Republikës së Kosovës, lidhur me moszbatimin e vendimeve të këshillit nga ana e Komunës së Gjakovës, si dhe kërkon nga Kryeministri që në pajtim me ligjin të ndërmerren masa disiplinore dhe materiale kundër personave përgjegjës të cilët kishin obligim ligjor për ekzekutimin e vendimeve.
28. Më 24 korrik 2015, pas propozimit për përmbarim, GJTH në Gjakovë, e përcakton si të lejueshëm kërkesën e z. Bajram Kadrija, lidhur me *propozimin për përmbarimin e*

vendimit të inspektorëve të punës nr. 543/2014, të datës 22 gusht 2014, i formës së prerë sipas vendimit të kryeinspektorit të punës në Prishtinë me nr. protokollit 93/14 të datës 30 tetor 2014 (aktvendimi E. nr. 321/15 të datës 24 korrik 2015).

29. Më 28 tetor 2015, QKMF e ushtroi *prapësim* kundër aktvendimit E. nr. 321/15 të datës 24 korrik 2015, duke kërkuar nga gjykata që të *vihet jashtë fuqie* aktvendimi për lejimin e përmbarimit.
30. Më 3 nëntor 2015, z. Bajram Kadrija ushtroi përgjigje në prapësim, kundër QKMF, duke kërkuar nga gjykata që të refuzojë prapësimin e QKMF-së dhe të vazhdojë me procedurën e përmbarimit.

II. INSTRUMENTET RELEVANTE

31. Neni 21, parografi 2 dhe 3 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë “Kushtetuta”) përcakton si në vijim:

“Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, të parashikuara në këtë Kushtetutë.”

“Çdokush e ka për detyrë t’i respektojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të të tjera.”
32. Gjithashtu, neni 49, parografi 1 i Kushtetutës përcakton si në vijim: *“E drejta e punës garanton”*, kurse neni 53 i Kushtetutës përcakton: *“Të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”*.
33. Neni 14 i Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (4 nëntor 1950), (në tekstin e mëtejmë Konventa) përcakton: *“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkakte të tillë si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”*.
34. Neni 5 i Ligjit të Punës Nr. 03/L në paragrafin 1 përcakton : *“Diskriminimi është i ndaluar në punësim dhe profesion, lidhur me rekrutimin në punësim, trajnimin, promovimin e punësimit, kushtet e punësimit, masat disiplinore, ndërprerjen e kontratës së punës ose çështjeve të tjera nga marrëdhënia e punës të rregulluara me këtë ligj dhe me ligjet e tjera në fuqi”*, kurse neni 70, parografi 1 përcakton : *“Punëdhënësi mund t’ia ndërpresë kontratën e punës të punësuarit me një periudhë paralajmërimi, atëherë kur ndërprerja e tillë arsyetohet për:*

 - a. *arsye ekonomike, teknike ose organizative;*
 - b. *kur i punësuari nuk është më i aftë t’i kryejë detyrat e punës;*
 - c. *në rastet e rënda të sjelljes së keqe të punonjësit dhe*
 - d. *për shkak të përbushjes së pakënaqshme të detyrave të punës”.*

35. Neni 71 i Ligjit të Punës në Paragrafin 1 përcakton: *“Punëdhënësi mund të ndërpresë kontratën e punës në kohë të pacaktuar në bazë të nenit 70, të këtij ligji ne këto intervale kohore të njofimit:*

- a. 1.1. prej gjashtë (6) muaj deri në dy (2) vite punësim, tridhjetë (30) ditë kalendarike;
 - b. 1.2. prej dy (2) deri në dhjetë (10) vite punësimi, dyzetepesë (45) ditë kalendarike;
 - c. 1.3. mbi dhjetë (10) vite punësim, gjashtëdhjetë (60) ditë kalendarike.
36. Neni 82 i Ligjit të Punës përcakton: “*I punësuari në çdo kohë mund t’ia dorëzojë ankesën Inspektoratit të Punës për çështje të cilat bien nën kompetencat e këtij organi*” kurse neni 83 përcakton: “*Për shkeljen e dispozitave të këtij ligji nga ana e punëdhënësit, Inspektorati i Punës do t’i shqiptojë masat ndëshkuese bazuar në Ligjin për Inspektoratin e Punës*”.
37. Neni 2, paragrafi 2, nën a), i Ligjit për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, përcakton: “*Inspektorati i punës do të mbikëqyrë zbatimin e ligjit të punës, kushtet e punës dhe mbrojtjen në punë [...]*”, kurse neni 3, paragrafi 3 i këtij ligji përcakton: “*Me qëllim të zbatimit të ligjit nga fushëveprimitaria e tij, autoriteti i Inspektoratit të punës koordinon veprimet dhe bashkëpunon me qeveritë komunale, inspeksionet tatimore, inspeksionet shëndetësore me autoritetet tjera relevante dhe me policinë e Kosovës*”.
38. Ligji për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, në nenin 5, paragrafi 5 përcakton: ”*Inspektorët e punës në kuadër të kompetencave të tyre japid vërejtje me shkrim për parregullsitë e konstatuara dhe caktojnë afatin brenda të cilit duhet të eliminohen këto parregullsi*” kurse sipas Ligjit Nr. 03/L-017 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Inspektoratin e Punës Nr. 2002/9, neni 5 përcakton: “*Inspektorët e punës në kuadër të kompetencave të tyre shënojnë me anë të raportit zyrtar mos respektimin apo shkeljen e dispozitave ligjore. Inspektori i punës me vendim shqipton gjobën[...]*”.
39. Ligji për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, në nenin 6, paragrafi 3 përcakton: “*Kundër vendimit të Inspektoratit të Punës organ i shkalles se dytë, mund të ngritet kontesti administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh*”, kurse paragrafi 4 i këtij neni përcakton: “*Ankesa e ushtruar në vendimin e Inspektorit të Punës nuk e shtyn ekzekutimin e vendimit*”.
40. Neni 4, paragrafi 1 i Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve (LMD) Nr. 04/L-077 përcakton: “*Në krijimin e marrëdhënieve të detyrimeve dhe në ushtrimin e të drejtave dhe përbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga këto marrëdhënie, pjesëmarrësит duhet t’i përbahen parimit të ndërgjegjishmërisë dhe ndershëmërisë*”, kurse neni 6, paragrafi 3 i këtij ligji përcakton: “*Çdo veprim përmes të cilit bartësi i një të drejte vepron me qëllimin e vetëm ose të qartë të dëmtimit të tjetrit konsiderohet keqpërdorim i të drejtës*”.
41. Neni 124, paragrafi 1, i LMD-së, përcakton: “*Kushtet e përgjithshme të caktuara nga ana e një palë kontraktuese, qofshin ato të përbajtura në kontratën formale apo të referuara nga kontrata, përbëjnë marrëveshje të veçanta ndërmjet palëve kontraktuese në të njëjtën kontratë dhe si rregull janë njësoj detyruese*”, kurse paragrafi 3 i këtij neni përcakton: “*Kushtet e përgjithshme e detyrojnë palën kontraktuese në rast se kanë qenë të njoitura për te ose është dashur t’i njihte në rastin e lidhjes së kontratës*”.
42. Kodi Penal i Republikës së Kosovës Nr. 04/L-082, neni 221 përcakton: “*Kushdo që me vetëdije nuk e zbaton ligjin apo kontratën kolektive për punësimin apo*

ndërprerjen e marrëdhënies së punës, pagat apo të ardhurat e tjera, kohëzgjatjen e orarit të punës, punën jashtë orarit apo punën me ndërrime, pushimin apo mungesën nga puna, ose mbrojtjen e grave, fëmijëve apo personave me aftësi të kufizuara dhe kësijoj punëtorit ia mohon apo ia kufizon të drejtat që i takojnë, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një (1) vit”.

43. Ligj për Procedurën Përbartimore Nr. 04/L-139, nen 21 përcakton: “*Organisë përbartues e caktos, përkatesisht e zbaton përbartimin vetëm në bazë të dokumentit përbartues (titulus executionis) dhe dokumentit të besueshëm, po që se me këtë ligj nuk është parashikuar diçka tjetër*” kurse nen 22 përcakton: “*Dokumente përbartuese janë:*
- vendimi përbartues i Gjykatës dhe ujdia (pajtimi) gjyqësore përbartuese;*
 - vendimi përbartues i dhënë në procedurë administrative dhe aktpajtimi[...]*
44. Ligji për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës Nr.03/L-192, nen 13, përcakton: “*Vendimi i Këshillit paraqet vendimin administrativ të formës së prerë dhe ekzekutohet nga zyrtarit të nivelit të lartë drejtues ose personi përgjegjës i institucionit që e ka marrë vendimin e parë ndaj palës. Ekzekutimi duhet të bëhet brenda afatit prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh nga dita e pranimit të vendimit*”, kurse nen 14, i po këtij ligji përcakton: “*Kundër vendimit të Këshillit, pala e pakënaqur e cila pretendon se vendimi i Këshillit nuk është i ligjshëm mund të inicioj konflikt administrative në gjykatën kompetente, brenda afatit prej tridhjetë (30) ditësh, nga dita në të cilën i është dorëzuar vendimi. Inicimi i konfliktit administrativ nuk e ndalon ekzekutimin e vendimit të Këshillit*”.

Analiza ligjore

45. Kushtetuta si akti më i lartë juridik i një vendi mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj është në interes të funksionimit të shtetit të së drejtës zbatimi dhe realizimi praktik i këtyre të drejtave. Garancitë kushtetuese i shërbjejnë mbrojtjes së dinjitetit të njeriut dhe funksionimit të shtetit ligjor. Kushtetuta në nenin 21, shprehimisht përcakton obligimin e të gjitha organeve t'i respektojnë liritë dhe të drejtat e të tjerve, prandaj ky parim është imperativ dhe duhet të respektohet nga të gjithë përfshirë këtu edhe QKMF-në dhe institucionet tjera shëndetësore.
46. Neni 49, i Kushtetutës në paragrafin 1 përcakton se **e drejta e punës garantohet**, prandaj nisur nga ky fakt janë krijuar një gamë e gjerë e ligjeve dhe akteve tjera përcjellëse (nënligjore), duke përfshirë edhe themelin e mekanizmave të posaçëm për mbikëqyrje të zbatimit të këtij legjislacioni. Ligjvënesi ka paraparë të sankzionueshëm mosrespektimin e kësaj të drejte dhe këtë fushë e ka rregulluar me norma imperative *jus cogens*, prandaj mosrespektimi i kësaj të drejte sipas legjislacionit në fuqi paraqet vepër penale (shih paragrafin 42).
47. Avokati i Popullit vëren që në pajtim me nenin 53 të Kushtetutës, të drejtat dhe liritë themelore njeriut të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë “Gjykata Evropiane”). Nisur nga rastet e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës në rastin KI 89/13, të datës 12 mars 2014, mund të shihet se parashtruesja, kishte lidhur kontratë pune me Aeroportin Ndërkombëtar të Prishtinës

për periudhë të pacaktuar kohore, në pozitën stjuardesë tokësore, por pas një viti punëdhënësi i saj e kishte njoftuar për ndërprerjen e menjëherëshme të kontratës së punës. Gjykata kishte gjetur se shkëputja e kontratës së punës ishte bërë në kundërshtim me Rregulloren 2001/27, për LTHPK, e cila ishte e aplikueshme në atë kohë, duke përcaktuar që kontrata e punës shkëputet nga punëdhënësi në rastet e rënda të sjelljes se keqe nga punonjësi ose të përbushjes së pakënaqshme të detyrave te punës. Gjykata kishte gjetur se mungojnë këto shkelje, prandaj kishte konstatuar se punëdhënësi ka shkelur nenin 24 dhe nenin 31 të Kushtetutës, si dhe nenin 6.1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

48. Në vendimin e Gjykatës Evropiane në çështjen e *Lukendas kundër Sllovenisë*, datë 6 tetor 2005 (forma e prerë e vendimit datë 06 janar 2006), kërkuesi u ankua se mjetet juridike në dispozicion në Slloveni për çështjet e zgjatjes së procedimeve, nuk ishin efektive. Ai u mbështet kryesisht në nenin 13 të Konventës i cili parashikon: “*Çdokush, të cilat i shkelen të drejtat dhe liritë e njohura në këtë Konventë, ka të drejtë të bëjë ankim efektiv tek një organ i vendit të tij, edhe kur shkelja kryhet nga persona që veprojnë në përbushje të funksioneve të tyre zyrtare.*” Gjykata pasi e shqyrtoi këtë rast e deklroi kërkësen të pranueshme, vlerësoi se ka pasur një shkelje të nenit 6 paragrafi 1 të Konventës, gjeti se ka pasur një shkelje të nenit 13 të Konventës, si dhe konstatoi, se shkeljet e gjitura e kanë origjinën në keqfunkcionimin e legjislacionit dhe praktikës së brendshme. Ngjashëm në rastin e ankuesit, mjete juridike në dispozicion pavarësisht se ishte konstatuar se janë në anën e tij, ishin treguar joefektive sepse ato nuk u përfillejn nga autoritet përgjegjëse dhe nuk e kthyen drejtësinë në vendin e duhur.
49. Në vendimet e Gjykatës Evropiane te çështja “*Qufaj co. shpk kundër Shqipërisë*,” datë 2 tetor 2003, dhe çështja “*Ramadhi dhe të tjera kundër Shqipërisë*”, datë 13 nëntor 2007, lidhur me shkeljet e të drejtave të ankuesve për të pasur një proces të rregullt ligjor, si pasojë e dështimit të autoriteteve përgjegjëse për të ekzekutuar vendimet administrative të formës së prerë dhe vendimet gjyqësore të formës së prerë, gjykata tërroqi vëmendjen se ekzekutimi i vendimeve është pjesë përbërëse e “gjykimit” për qëllimet e Nenit 6 dhe vonesa në ekzekutimin e vendimit mund të cenojë thelbin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor. Gjykata Evropiane vëren se, **pavarësisht faktit nëse jemi para një vendimi gjyqësor apo administrativ që është përfundimtar (i formës së prerë), ligji i brendshëm dhe Konventa parashikon që vendimi të zbatohet përndryshe kemi shkelje të nenit 6, parag. 1 të Konventës**
50. Në kuptim të dispozitës së nenit 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, Avokati i Popullit rikujton se Konventa përcakton se gjëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tillë si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër. Në çështjen e ankuesit shihet hapur se ankesat e para kanë filluar nga AMF lidhur me pretendimet se janë shkelur kriteret e konkursit, sepse ankuesi nuk i ka plotësuar kriteret e nevojshme për t'u përzgjedhur në pozitën e caktuar, pasi ai vjen nga komuna e Deçanit. Avokati i Popullit vëren se sipas konkursit të QKMF-së kandidati për këtë pozitë do të duhej të ishte *banor i përhershëm i komunës së Gjakovës* (shih konkursin e QKMF nr. 233/2013, datë 12 prill 2013, si dhe reagimin e AMF, ku ndër pretendimet e shkeljes së pikave të konkursit përmendet fakti se *ankuesi është nga Deçani dhe asambleist i Asamblesë Komunale të kësaj komune*). Në kuptim të kësaj dispozite vërehet se kemi të bëjmë me

trajtim të pabarabartë të punëtorëve të QKMF-së, në mes të atyre që jetojnë në komunën e Gjakovës me ata që jetojnë në komunat tjera të Kosovës, prandaj mund të konstatojmë se kjo dispozitë është diskriminuese.

51. Neni 5 i Ligjit të Punës Nr. 03/L në paragrafin 1, përcakton që diskriminimi është i ndaluar në punësim dhe profesion, lidhur me rekrutimin në punësim, trajnimin, promovimin e punësimit, kushtet e punësimit, masat disiplinore, **ndërprerjen e kontratës së punës ose çështjeve të tjera nga marrëdhënia e punës** të rregulluara me këtë ligj dhe me ligjet e tjera në fuqi. Ligji përcakton se punëdhënësi është i obliguar që në rastin e punësimit të punëtorëve, për të njëtin vend pune të përcaktojë kriteri dhe mundësi të barabarta, ndërsa dispozitat e Ligjit Kundër Diskriminimit, do të zbatohen drejtpërsëdrejti kur është në pyetje marrëdhënia e punës e lidhur në mes të të punësuarit dhe punëdhënësit. Në rastin konkret kemi shpërputhje të vullneteve për ndërprerje të kontratës në mes të ankuesit dhe QKMF, prandaj punëdhënësi në mënyrë të njëanshme dhe kundërshtim me ligjin ka vendosur që të shkarkojë ankuesin nga pozita e kryeshefit.
52. Neni 70 i Ligjit të Punës Nr. 03/L në paragrafin 1, përcakton rastet kur punëdhënësi mund t'ia ndërpresë kontratën e punës të punësuarit me një periudhë paralajmërimi, atëherë kur ndërprerja e tillë arsyetohet për arsyen ekonomike, teknike ose organizative, te rastet kur i punësuari nuk është më i aftë t'i kryejë detyrat e punës, në rastet e rënda të sjelljes së keqe të punonjësit apo për shkak të përm bushjes së pakënaqshme të detyrave të punës, kurse paragrafi. 3,i po këtij neni, kërkon që punëdhënësi duhet që të mbajë takim me të punësuarin për t'ia shpjeguar atij ndërprerjen e kontratës së punës ose me qëllim që t'ia dorëzojë paralajmërimin, kurse neni 71, par. 1, i po këtij ligji përcakton afatet kur punëdhënësi mund të ndërpresë kontratën e punës në kohë të pacaktuar, bazuar në nenin 70, të këtij ligji sipas këtyre intervaleve kohore të njoftimit:
- prej gjashtë (6) muaj deri në dy (2) vite punësim, tridhjetë (30) ditë kalendarike;
 - prej dy (2) deri në dhjetë (10) vite punësimi, dyzetepesë (45) ditë kalendarike;
 - mbi dhjetë (10) vite punësim, gjashtëdhjetë (60) ditë kalendarike.
- Nga analiza e këtij rasti shihet qartë se mungojnë cilado nga premisat e nenit 70 për t'ia ndërprerë kontratën ankuesit, prandaj edhe Inspektorati i Punës si mekanizëm për mbikëqyrjen e zbatimit të Ligjit të Punës ka gjetur se QKMF ka bërë shkelje të Ligjit të Punës.
53. Neni 82 i Ligjit të Punës sqaron rastet e mbrojtjes së të drejtës së punëtorëve duke përcaktuar se i punësuari në çdo kohë mund t'ia dorëzojë ankesën Inspektoratit të Punës për çështje të cilat bien në kompetencat e këtij organi, kurse neni 83 përcakton situatat kur Inspektorët gjijnë shkelje të dispozitave të ligjit nga ana e punëdhënësit, ata (Inspektorati i Punës) duhet të shqiptojnë **masat ndëshkuese** bazuar në Ligjin për Inspektoratin e Punës. Praktikisht ankuesi ka vepruar konform ligjit duke paraqitur rastin para Inspektorëve të Punës, të cilët e kanë shqyrtuar kërkësën e tij, kanë nxjerrë vendim lidhur me shkeljet e Ligjit të Punës, si në shkallë të parë po ashtu edhe në shkallë të dytë. Inspektorët e Punës dhe TEIP nuk kanë marrë asnjë masë ndëshkuese ndaj punëdhënësit, i cili e ka shkelur ligjin, por këto veprime të tyre kanë ngelur vetëm në nivelin e konstatimeve. Ky veprim i Inspektorëve ka bërë që këto mjete juridike të mos jenë efektive, prandaj ankuesi është detyruar t'i drejtohet gjykatës me propozim që t'i ekzekutojë me dhunë këto vendime administrative të formës së prerë dhe gjykata e ka lejuar përmbarimin.

54. Neni 2, paragrafi 2, nën a), i Ligjit për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, përcakton detyrat që autoriteti i Inspektoratit të Punës të mbikëqyrë zbatimin e ligjit të punës, kushtet e punës dhe mbrojtjen në punë, kurse neni 3, paragrafi 3 i këtij ligji përcakton mundësitet që me qëllim të zbatimit të ligjit nga fushëveprimtaria e tij, autoriteti i Inspektoratit të Punës koordinon veprimet dhe bashkëpunon me qeveritë komunale, inspeksionet tatimore, inspeksionet shëndetësore me autoritetet tjera relevante si dhe me Policinë e Kosovës. Kjo dispozitë u jep hapësirë inspektorëve që kur hasin rastet e moszbatimit të ligjit të cilat me kodin penal janë përcaktuar si vepra penale të mund të bashkëpunojnë me policinë dhe mekanizmat tjerë që të mund të ngriten kallëzime penale, por pavarësisht mundësisë ligjore këto veprime nuk kanë ndodhur në rastin e ankuesit.
55. Ligji për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, në nenin 5, paragrafi 5 përcakton detyrimin që inspektorët e punës në kuadër të kompetencave të tyre japid vërejtje me shkrim për parregullsitë e konstatuara dhe të caktojnë afatin brenda të cilit duhet të eliminohen këto parregullsi. Pavarësisht mundësive ligjore dhe kompetencave që i kishin në dispozicion Inspektorët e Punës dhe TEIP, ata nuk kanë ndërmarrë ndonjë veprim të tillë, duke mos kërkuar nga QKMF që t'i eliminojë parregullsitë e konstatuara si dhe nuk kanë vepruar konform Ligjit Nr. 03/L-017 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për Inspektoratin e Punës Nr. 2002/9, neni 5 i cili përcakton që **Inspektorët e punës në kuadër të kompetencave të tyre shënojnë me anë të raportit zyrtar mos respektimin apo shkeljen e dispozitave ligjore dhe me vendim shqiptojnë gjobën**.
56. Ligji për Inspektoratin e Punës në Kosovë Nr. 2002/9, në nenin 6, paragrafi 3 përcakton mundësinë që kundër vendimit të Inspektoratit të Punës në shkallë të dytë, mund të ngritet kontesti administrativ në gjykatën kompetente në afat prej 30 ditësh, kurse paragrafi 4 i këtij neni përcakton që **ankesa e ushtruar në vendimin e Inspektorit të Punës nuk e shtyn ekzekutimin e vendimit**. Realisht, në rastin e ankuesit QKMF ka iniciuar konflikt administrativ, por nuk i ka ekzekutuar vendimet e Inspektorëve dhe TEIP, duke krijuar përshtypjen e një pasigurie juridike para punëtorëve të tjerë të QKMF-së dhe opinionit të gjërë me perceptimin se QKMF është më e fortë se ligji.
57. Neni 4, paragrafi 1 i Ligjit për Marrëdhëniet e Detyrimeve (LMD) Nr. 04/L-077 thekson se në krijimin e marrëdhënieve të detyrimeve dhe në ushtrimin e të drejtave dhe përbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga këto marrëdhënie, pjesëmarrësit duhet t'i përbahen **parimit të ndërgjegjshmërisë dhe ndershmërisë**, kurse neni 6, paragrafi 3 i këtij ligji përcakton se çdo veprim përmes të cilit bartësi i një të drejtë vepron me qëllimin e vetëm ose të qartë të dëmtimit të tjetrit konsiderohet **keqpërdorim i të drejtës**. Analizuar nga faktet e paraqitura në rastin e ankuesit mund të konkludohet se parimi ndërgjegjshmërisë dhe ndershmërisë nuk është zbatuar.
58. Neni 124, paragrafi 1, i LMD-së, përcakton se kushtet e përgjithshme të caktuara nga ana e një palë kontraktuese, qofshin ato të përbajtura në kontratën formale apo të referuara nga kontrata, përbëjnë marrëveshje të veçanta ndërmjet palëve kontraktuese në të njëjtën kontratë dhe si rregull janë njësoj detyruese, kurse paragrafi 3 i këtij neni përcakton se kushtet e përgjithshme e detyrojnë palën kontraktuese në rast se kanë qenë të njohura për të ose është dashur t'i njihte në rastin e lidhjes së kontratës. Nga ajo që u tha më lartë shihet qartë QKMF si institucion publik (punëdhënësi) duke e shfrytëzuar epërsinë në raport me ankuesin (punëtorin), ka vepruar në

kundërshtim me veprimet e saj të mëhershme, duke anuluar vendimet e veta pas trembëdhjetë muajsh zbatimi, pavarësisht detyrimeve që i kishte pranuar me kontratë për tri vite.

59. Kodi Penal i Republikës së Kosovës Nr. 04/L-082, nenı 221 përcakton që kushdo që **me vetëdije nuk e zbaton ligjin** apo kontratën kolektive për punësimin apo **ndërprerjen e marrëdhënies së punës**, pagat apo të ardhurat e tjera, kohëzgjatjen e orarit të punës, punën jashtë orarit apo punën me ndërrime, pushimin apo mungesën nga puna, ose mbrojtjen e grave, fëmijëve apo personave me aftesi të kufizuara dhe kësisoj punëtorit ia mohon apo ia kufizon të drejtat që i takojnë, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një (1) vit. Nëse e analizojmë me vëmendje këtë dispozitë ligjore dhe nga rrëthanat dhe dëshmitë e këtij rasti, mund të kuptojmë se QKMF me vetëdije nuk e ka zbatuar ligjin (dhe po vazhdon të mos e zbatojë), pavarësisht se janë konstatuar shkeljet ligjore nga ana e disa autoriteteve kompetente dhe gjykatës e cila ka lejuar përmbarimin e këtyre vendimeve.
60. Ligj për Procedurën Përbartimore Nr. 04/L-139, nenı 21 përcakton që organi përbartues e cakton, përkatësisht e zbaton përbartimin vetëm në bazë të dokumentit përbartues (titulus executionis) dhe dokumentit të besueshëm, po qe se me ligj nuk është parashikuar diçka tjetër, kurse nenı 22 përcakton që dokumente përbartuese janë vendimi përbartues i gjykatës, ujdia (pajtimi) gjyqësore përbartuese, si dhe vendimi përbartues i dhënë në procedurë administrative. Sa i përket çështjes se a do të duhej t'i ekzekutonte QKMF vendimet e administrative nuk ka fare dilema, por arsyet pse nuk janë zbatuar deri më tash këto vendime lënë hapësirë për interpretime dhe dyshime se këto veprime janë bërë për qëllime të caktuara
61. Ligji për Këshillin e Pavarur Mbikëqyrës për Shërbimin Civil të Kosovës Nr.03/L-192, nenı 13, përcakton që vendimi i këshillit paraqet vendimin administrativ të formës së prerë dhe ekzekutohet nga zyrtarë të nivelit të lartë drejtues ose personi përgjegjës i institucionit që e ka marrë vendimin e parë ndaj palës. Ligji thekson se **ekzekutimi duhet të bëhet brenda afatit prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh nga dita e pranimit të vendimit**, kurse nenı 14, lejon mundësinë që kundër vendimit të këshillit, pala e pakënaqur e cila pretendon se vendimi i këshillit nuk është i ligjshëm, mund të inicioj konflikt administrative në gjykatën kompetente, brenda afatit prej tridhjetë (30) ditësh, nga dita në të cilën i është dorëzuar vendimi, duke specifikuar se **inicimi i konfliktit administrativ nuk e ndalon ekzekutimin e vendimit**.

Konstatimet e Avokatit të Popullit

62. Avokati i Popullit, në bazë të të gjitha dëshmive të paraqitura dhe fakteve të mbledhura, në pajtim me legjislacionin përkatës, i cilai e përcakton të drejtën e punës dhe ushtrimit të profesionit, **konstaton se ankesa e ankuesit është e arsyeshme dhe e ligjshme**. Në rastin konkret, **Avokati i Popullit konstaton se ka pasur shkelje të të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut**, meqë zyrtarët përgjegjës të QKMF-së dhe Komunës së Gjakovës kanë vepruar në kundërshtim me parimet kushtetuese dhe legjislacionin në fuqi duke i tejkaluar autorizimet zyrtare, pra kanë ndërmarrë veprime që janë në kundërshtim me Kushtetutën, Konventën Evropiane, Ligjin e Punës, si dhe me aktet e tjera juridike të përmendura më lartë.

63. Avokati i Popullit duke u bazuar në faktet dhe rrethanat e përshkruara më lartë, konsideron se QKMF, ka marrë vendim të pabazuar dhe kundërligjor për shkarkim të ankuesit nga pozita e kryeshefit të Departamentit të Mjekësisë Familjare. Është shqetësues fakti se, si pasojë e mospërfilljes së vendimeve të KPSHCK dhe Inspektorëve të Punës dhe TEIP, si dhe lejimit të ekzekutimit nga gjykata, QKMF nuk ka ndërmarrë asnjë veprim procedural për zbatim të vendimeve apo negocimit të kësaj çështje me ankuesin. Këto mosveprime nga ana e QKMF-së lënë hapësirë interpretimi për veprime të qëllimshme. Avokati i Popullit gjatë hetimit të këtij rasti dhe rasteve tjera kundër QKMF-së është informuar se praktikisht ka edhe raste të tjera kur Inspektorët e Punës kanë gjetur shkelje ligjore nga ky institucion dhe vendimet e tyre nuk janë përfillur nga QKMF, pra raste të tilla kanë ndodhur edhe më parë.
64. Avokati i Popullit konsideron, që Inspektorët e Punës nuk e kanë zbatuar meritorisht të drejtën materiale, pasi kanë gjetur shkeljet ligjore dhe nuk kanë shqiptuar masa ndëshkuese në pajtim me ligjin. Ata duke u ndalur vetëm në çështjet e shkeljeve procedurale kanë bërë që këto mjete juridike (vendimet) të janë joefikase dhe drejtësia të mos vendoset në vendin e duhur. Është i pakuptimitë fakti se në vendimet e Inspektoratit (në të dy shkallët) vetëm kanë konstatuar shkeljet duke mos kërkuar nga shkelësi (QKMF) që të ndërmarrë veprimet e nevojshme për të eliminuar shkeljet, si dhe për të kompensuar palën e dëmtuar (ankuesin) duke krijuar bindjen se këto vendime janë joprofessionale. Si pasojë e këtij mosefikasiteti këto vendime administrative të formës së prerë janë dërguar (nga ankuesi) në procedura përmbaruese para gjykatës kompetente, duke i krijuar shpenzime shtesë ankuesit dhe duke i marrë mjaft kohë. Avokati i Popullit me të drejtë e parashtron pyetjen se kujt i duhen këto institucionë të cilat kanë për mandat ligjor mbikëqyrjen e zbatimit të ligjit përderisa vendimet e tyre janë detyruese për palët dhe ato nuk zbatohen? Avokati i Popullit konsideron se praktika të tilla të injorancës dhe kryeneçësisë nga autoritet përgjegjëse duhet të ndërpriten njëherë e përgjithmonë dhe shkelësit e ligjit duhet të përballen me pasojat.
65. Avokati i Popullit konstaton se organet shtetërore përgjegjëse për këtë rast nuk arritën të ndërmarrin masa efektive në lidhje me **detyrimet pozitive**, respektivisht mbrojtjen e të drejtave nga marrëdhënia e punës, sidomos te rastet kur këto të drejta janë të cunguara, kurse në rastin konkret si pasojë e mosefikasitetit të këtyre masave tani po ballafaqohen me pasojat. Avokati i Popullit konstaton se ankesat e mëhershme të ankuesit (apo edhe punëtorëve tjere) të parashtruara kundër QKMF-së, nuk janë shqyrtuar nga Komisioni për Ankesa dhe Parashtresa, sepse QKMF nuk kishte një komision të tillë. Nisur nga ky fakt KPM SHCK kishte kërkuar nga komuna që Komisioni për Zgjidhjen e Kontesteve dhe Ankesave të bëjë shqyrtimin e ankesës nr. 332 të datës 10 qershor 2014, duke obliguar Kryetaren e Komunës dhe Menaxherin e Personelit të Komunës së Gjakovës për zbatimin vendimit brenda 15 ditësh nga dita e pranimit të vendimit (shih paragrafin 23). Pavarësisht kësaj, këto autoritete nuk kishin ndërmarrë asnjë veprim për themelinin dhe funksionalizimin e këtij komisioni pranë QKMF-së.
66. Avokati i Popullit vëren se se, Gjykata Themelore në Gjakovë nuk ka vepruar në *procedurë summare* duke e trajtuar padinë e ankuesit si lëndë me **prioritet (shih paragrafin 23) sipas nenit 475, të Ligjit për Procedurën Kontestimore** Nr. 03/L-006, i cili përcakton që në kontestet nga marrëdhënia e punës, e sidomos me rastin e caktimit të afateve dhe konvokimit të seancave gjyqësore, gjykata gjithmonë do të

ketë parasysh nevojën e zgjidhjes së ngutshme të kontesteve nga marrëdhënia e punës.

67. Avokati i Popullit me këtë rast dëshiron të tërheqë vëmendjen se në procedurën e përbarimit GJTH në Gjakovë, gjykata nuk ka vepruar sipas Mendimi Juridik të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës Nr. 223/2015 i datës 14 korrik 2015, me të cilin sqarohen paqartësitë lidhur me nenin 72 të Ligjit për Procedurën Përbarimore. Gjykata Supreme vë në pah se versioni i ligjit në gjuhën shqipe nuk cakton afat përvendosje sipas prapësimit, ndërsa versioni në gjuhën angleze (neni 72, paragrafi 1) e përcakton se: “*Në prapësimet e paraqitura gjykata vendos në afat prej 15 ditëve nga dita e dorëzimit të prapësimit.*” Gjykata Supreme me anë të këtij Mendimi Juridik ka shprehur qëndrimin se gjykatat themelore, duhet të vendosin lidhur me prapësimet e paraqitura kundër urdhërave përbarimore, të nxjerra nga organet përbaruese, në afat prej 15 ditësh, pas marrjes së tij. Kjo për shkak se versioni në gjuhën shqipe përban një lëshim teknik të ligjvënësит. Nga rrethanat e rastit shihet se QKMF ka ushtruar *Prapësimin* me 28 tetor 2015, por GJTH në Gjakovë nuk i ka respektuar afatet sipas këtij Mendimi Juridik dhe deri më tash nuk e ka përfunduar çështjen e ankuesit në procedurë përbarimore (shih paragafin 28).
68. Kur është fjala për mos bashkëpunimin e autoriteteteve përgjegjëse (QKMF dhe DSHMS) me AP-në (shih paragafët 4, 5. dhe 7), Avokati i Popullit konsideron që mosofrimi i plotë i dokumentacionit dhe pasqyrimit të rrjedhave të ngjarjes, sipas kërkësës së AP-së, është **veprim kundërkushtetues dhe veprim kundërligjor**. Avokati i Popullit është i mendimit që pamundësimi i qasjes në lëndën e ankuesit është bërë me qëllim që ankuesit t'i pamundësohet shfrytëzimi efektiv i mjeteve juridike, kurse kjo situatë është tejkaluar pas takimit të përfaqësuesit të AP-së me kryetaren e Komunës së Gjakovës (shih paragafin 8 dhe 9).
69. Avokati i Popullit rikujton se neni 132, parografi 3 i Kushtetutës përcakton:

“Çdo organ, institucion ose autoritet tjeter, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t'u përgjigjet kërkësave të Avokatit të Popullit dhe t'i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”,

Më tutje, Ligji për Avokatin e Popullit nr. 05/L-019, në nenin 18, paragafin 6, përcakton: “*Avokati i Popullit ka qasje në dosjet dhe në dokumentet, të çdo autoriteti të Republikës së Kosovës, duke përfshirë dosjet mjekësore për personat e privuar nga liria, në pajtim me ligj, dhe mund t'i shqyrtojë ato lidhur me rastet që i ka në shqyrtim dhe sipas këtij ligji, mund të kërkojë nga çdo autoritetet i Republikës së Kosovës dhe nga personeli i tyre të bashkëpunojnë me Avokatin e Popullit, duke siguruar informacione relevante, përfshirë edhe kopjen e plotë apo të pjesshme të dosjes dhe dokumenteve sipas kërkësës së Avokatit të Popullit*”,

Neni 25, paragrafi 2, i Ligjit për Avokatin e Popullit përcakton: “*Refuzimi për të bashkëpunuar me Avokatin e Popullit nga nëpunësi civil, funksionari ose nga autoriteti publik përbën shkak që Avokati i Popullit të kërkojë nga organi kompetent fillimin e procedurës administrative duke përfshirë marrjen e masave disiplinore, deri në largimin nga puna ose nga shërbimi civil*” kurse paragafi 3 i këtij nenit përcakton: ”*Në rastin kur institucioni refuzon të bashkëpunojë ose ndërhynë në procesin e hetimit, Avokati i Popullit ka të drejtë të kërkojë nga prokuroria kompetente fillimin e procedurës ligjore, për pengimin e kryerjes së detyrës zyrtare*”.

70. Avokati i Popullit, bazuar në atë që u tha më sipër, në pajtim me nenin 135, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës “*Ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve tjera shtetërore*”. Sipas kuptimit të nenit 18, paragrafi 1.2 të Ligjit për Avokatin e Popullit, Avokati i Popullit “(...) ka përgjegjësi të térheq vëmendjen për rastet kur autoritetet i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t'u jepet fund rasteve të tilla (...)", si dhe ”*të rekomandojë [...] nxjerrjen apo ndryshimin e akteve nënligjore dhe administrative nga Institucionet e Republikës së Kosovës.*” (neni 18, paragrafi 1.7).

Prandaj, Avokati i Popullit **rekomandon**:

Qendrën Kryesore të Mjekësisë Familjare në Gjakovë që:

- *Në pajtim me kompetencat dhe autorizimet që burojnë nga ligji, si dhe në bashkëpunim me të gjitha njësitë vartëse, të ndërmarrë masa urgjente për zbatimin e vendimeve të Inspektorëve të Punës në çështjen e ankuesit dhe veprime të tilla të moszbatimit të vendimeve të mos përsëriten në të ardhmen.*
- *Në pajtim me kompetencat dhe autorizimet ligjore të ngritë kapacitetet e nevojshme dhe të themelojë Komisionin për Ankesa dhe Parashresa pranë QKMF-së.*

Kryetaren e Komunës së Gjakovës që:

- *Në pajtim me kompetencat dhe autorizimet ligjore të ngritë kapacitetet profesionale duke ndërmarrë të gjitha veprimet e domosdoshme që rastet e tillë të mospërfilljes së vendimeve administrative të TEIP dhe KPMSHCK të mos përsëriten në të ardhmen.*

Ministrin e Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale që:

- *Të nxjerrë një udhëzim me shkrim dhe të kërkojë nga të gjitha zyrat rajonale të Inspektorëve të Punës, përfshirë edhe Trupën Ekzekutive të Inspektorëve të Punës (TEIP) që është detyrë dhe obligim i tyre ligjor të përcjellin zbatimin e vendimeve të tyre, si dhe të aplikojnë pjesën ndëshkuese në pajtim me ligjin, kur hasin në shkeljet e të drejtave nga marrëdhënia e punës.*
- *Në pajtim me kompetencat dhe autorizimet ligjore të ngritë kapacitetet e nevojshme që në kuadër të bashkëpunimit me Policinë e Kosovës, kur hasen raste eventuale nga cenimi i të drejtave nga marrëdhënia e punës të cilat sipas Kodit Penal cilësohen si vepra penale të raportohen te organet e ndjekjes.*

Kryetarin e Gjykatës Themelore në Gjakovë që:

- *Në pajtim me kompetencat dhe autorizimet ligjore te rastet e kontesteve nga marrëdhënia e punës të veprojë me nguti, konform nenit 475 të Ligjit për*

Procedurën Përbartimore, kurse te procedurat e përbartimit të vendimeve të TEIP dhe KPMHCK sipas prapësimit, gjykata të veprojë brenda afateve ligjore sipas mendimit juridik të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës nr. 223/2015 i datës 14 korrik 2015.

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t'u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t'i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuar në pajtim me ligj”) dhe nenin 28 të Ligjit Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, . . . duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), mirësish Ju lutemi të na informoni për veprimet që do të ndërmerrni lidhur me këtë çështje.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit